

Szja adóalap-kedvezmények

(négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye, személyi kedvezmény első házások kedvezménye és családi kedvezmény) 2021

Az arra jogosult magánszemély az összevont adóalapját csökkentheti a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményével, a személyi kedvezménnyel, az első házások kedvezményével és a családi kedvezménnyel.

Ebben az információs füzetben a jogosultság és az igénybevétel részleteiről olvashat.

Az információs füzet tartalma:

1. [Az adóalap-kedvezmények érvényesítésének sorrendje](#)
2. [A négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye](#)
 - 2.1. [Jogosultak köre](#)
 - 2.2. [Jogosultság időtartama](#)
 - 2.3. [A kedvezmény alapja](#)
3. [Személyi kedvezmény](#)
4. [Első házások kedvezménye](#)
5. [Családi kedvezmény](#)
 - 5.1. [Jogosult](#)
 - 5.2. [Kedvezményezett eltartott és eltartott](#)
 - 5.3. [Jogosultsági hónap](#)
 - 5.4. [Igénybe vehető családi kedvezmény](#)
 - 5.5. [Felváltva gondozott gyermek](#)
6. [Családi járulékkedvezmény](#)
7. [A családi kedvezmény igénybevétele](#)
 - 7.1. [Közös érvényesítés](#)
 - 7.2. [Megosztás](#)
8. [Az adóelőleg meghatározása év közben](#)
9. [A kedvezmények érvényesítése és bevallása év végén](#)
10. [A külföldi magánszemélyek jogosultsága a családi kedvezményre](#)
11. [A korhatár előtti ellátásban vagy szolgálati járandóságban részesülő személyeket megillető családi kedvezmény](#)

1. Az adóalap-kedvezmények érvényesítésének sorrendje

2020. január 1-jétől az adóalap-kedvezményeket **a következő sorrendben** lehet érvényesíteni:

1. négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye,
2. személyi kedvezmény
3. első házások kedvezménye
4. családi kedvezmény.

2. A négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye¹

A négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét (NÉTAK) az összevont adóalapba tartozó egyes jövedelmekre érvényesítheti az arra jogosult anya, minden más kedvezményt megelőző sorrendben.

A jogosult a kedvezményt értékhatár nélkül veheti igénybe a minden jogosultsági hónapban megszerzett, a kedvezmény alapját képező jövedelemére.

A kedvezmény igénybe vehető már év közben, az adóelőleg megállapításakor, vagy év végén az adóbevallás benyújtásakor.

2.1. Ki jogosult a NÉTAK-ra?

Négy vagy több gyermeket nevelő anyának (a továbbiakban: NÉTAK-os anya) az a **nő** minősül, aki **vér szerinti vagy örökbefogadó szülőként** az általa nevelt gyermek után

- a) **családi pótlékra jogosult**, vagy
- b) családi pótlékra már nem jogosult, de **jogosultsága legalább 12 éven keresztül fennállt**,

és az a) és b) pontban említett **gyermek**ek száma **a négy főt eléri**.

Ha egy gyermek után a családi pótlékra való jogosultság a gyermek halála miatt szűnt meg, akkor ezt úgy kell tekinteni, mintha a családi pótlékra való jogosultság 12 évig fennállt, ezért ez a gyermek a b) pont alapján vehető figyelembe.

Például NÉTAK-os anya az a nő, aki:

- saját háztartásában neveli a 3, 6, 9, 12 éves gyermekeit,
- négy gyermeket szült, ebből hármat felnevelt (már felnőttek), egy elhunyt,

¹ Személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja törvény) 29/D. §

- öt gyermeket szült, férjétől elvált, amikor a két legidősebb gyermek 16 és 14 éves volt, és a három fiatalabb gyermek az anyánál maradt, a két idősebb pedig az apához került,
- három gyermeket szült és nevel, nevelt (a legidősebb dolgozik, elköltözött otthonról, a középső egyetemista, a harmadik középiskolába jár) és korábban örökbefogadott egy 3 éves kislányt, aki 22 évesen költözött el az anyai házból.

Nem tekinthető NÉTAK-os anyának az a nő, aki például

- négy gyermeket szült, de váláskor az apához került a 10 éves kislánya,
- a második férjével közösen nevel négy gyermeket, akik közül kettő a sajátja, kettő a férjéé.

2.2. A jogosultság időtartama

A NÉTAK azokra a hónapokra vehető igénybe, amelyekben a jogosultság fennáll. A jogosultság teljes hónapra vonatkozik, azaz ha egy nő az adott hónapban **akár csak egy napig is NÉTAK-os anyának számít**, akkor a teljes hónapra érvényesítheti a kedvezményt.

Az első jogosultsági hónap 2020 januárja.

A jogosultság annak a hónapnak az első napján **nyílik meg**, amelyben az édesanya először tekinthető NÉTAK-os anyának.

Például, ha egy édesanya három gyermeket nevel, és áprilisban megszüli a negyedik gyermekét, akkor a jogosultság kezdete: április 1.

Megszűnik a jogosultság annak a hónapnak az utolsó napján, amelyben az édesanya utoljára tekinthető NÉTAK-os anyának.

Például ha a szülők saját háztartásában nevelik a 3, 6, 9, 12 éves gyermekeiket, majd elválnak májusban és az apához kerül a 6 éves gyermek. Ekkor az édesanya május 31-ig jogosult a kedvezményre.

Ha a jogosultság nem a teljes adóévben áll fenn, akkor a kedvezményt csak a jogosultsági hónapokra tekintettel megszerzett jövedelemre lehet igénybe venni.

Például egy NÉTAK-os anya megbízást köt május – július hónapra, amelyből 300 ezer forint jövedelme keletkezik. Májusban elválal a férjétől. Két gyermek nála marad, a 9 és a 12 éves az apánál. Ez azt jelenti, hogy az anya júniustól nem veheti igénybe a NÉTAK-ot.

Az édesanya májusra eső jövedelme a kedvezmény alapját képezi, a júniusi és a júliusi nem, azaz a hónapok arányában meg kell osztani a jövedelmet (1:2).

- NÉTAK-os jövedelem $300\,000/3*1=100\,000$ forint,
- Adóköteles jövedelem $300\,000/3*2=200\,000$ forint.

2.3. A kedvezmény alapja

A NÉTAK a következő jövedelmekre **érvényesíthető**.

A bér- és más nem önálló tevékenységből származó jövedelemre, például:

- a munkaviszonyból, közfoglalkoztatási jogviszonyból származó jövedelem,
- az adóköteles társadalombiztosítási ellátás (például: táppénz, csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj),
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény alapján folyósított adóköteles ellátások,
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény alapján folyósított álláskeresési járadék, álláskeresési segély, kereset-kiegészítés és keresetpótló juttatás,
- a Magyar Honvédségnél tartalékos katonai szolgálatot teljesítő magánszemély e jogviszonyból származó jövedelme;
- az előzőekben meghatározott jövedelmet pótló kártérítés (keresetpótló járadék),
- a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazása,
- a munkaviszony megszűnésével összefüggésben törvényben meghatározott mértékű végkielégítés (a végkielégítés törvényben meghatározott mértéket meghaladó része nem képezi a kedvezmény alapját),
- a társas vállalkozás magánszemély tagjának személyes közreműködése ellenértékeként kifizetett jövedelem,
- a gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének tevékenységére tekintettel adott juttatás,
- a jogszabály alapján választott vagy kijelölt tisztségviselő tevékenysége (például: igazgatótanácsi tag, felügyelőbizottsági tag) ellenértékeként kapott juttatás,

- nemzetközi szerződés hatálya alatt a nem önálló munkából, ennek hiányában az adott állam joga szerinti munkaviszonyból származó jövedelem,
- az országgyűlési képviselők, nemzetiségi szószólók, polgármesterek e tevékenységből származó jövedelme,
- az állami projektértékelői jogviszonyból származó jövedelem.

Az önálló tevékenységből származó jövedelmek közül:

- a vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó vállalkozói kivétjére, átalányadózás esetén az átalányban megállapított jövedelmére;
- a mezőgazdasági őstermelő e tevékenységből származó jövedelmére;
- az európai parlamenti képviselő e tevékenységből származó jövedelmére;
- a helyi önkormányzati képviselő e tevékenységből származó jövedelmére;
- a választott könyvvizsgáló e tevékenységből származó jövedelmére;
- a magánszemély által nem egyéni vállalkozóként kötött, díjazás ellenében történő munkavégzésre irányuló más szerződés alapján folytatott tevékenységből (például megbízásból) származó jövedelmére.

A felsoroltakon kívül más jövedelemre – például bérbeadásra vagy más magánszemélytől származó jövedelemre – a NÉTAK nem érvényesíthető.

Ha a magánszemély olyan tevékenységet végez, amely bevételei egy részére alkalmazhatja a kedvezményt, más részére viszont nem, akkor a NÉTAK alapját képező jövedelmet bevételarányosan kell kiszámítani.

Például egy édesanya díszgyertyákat készít. Egy vállalkozással megbízási szerződést köt 200 darab elkészítéséről 100 forintos darabáron, ami 20 000 forint bevételt jelent. Az anya további 100 darab gyertyát készít, amit 150 forintos darabáron értékesít a piacon, azaz ebből 15 000 forint a bevétel. Mivel az összes költség 10 000 forint volt, így a jövedelem $(20\,000 + 15\,000 - 10\,000 =)$ 25 000 forint.

Ezt a jövedelmet a bevételek arányában meg kell osztani:

- NÉTAK alapját képezi $25\,000 / 35\,000 * 20\,000 = 14\,286$ forint,
- Adóköteles jövedelem $25\,000 / 35\,000 * 15\,000 = 10\,714$ forint.

3. Személyi kedvezmény²

2021. január 1-től a személyi kedvezményt adóalap-csökkentő kedvezményként lehet igénybe venni a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye után és az első házások kedvezményét, illetve a családi kedvezményt megelőzően, akár már év közben az adóelőleg megállapításakor. **A kedvezmény összege jogosultsági hónaponként a minimálbér egyharmadának száz forintra kerekített összege, azaz 2021-ben havi 53 700 forint³.** Ha a jogosultság a teljes adóévben fennáll, akkor a teljes évre 644 400 forinttal csökkenthető az összevont adóalap. Adóban kifejezve ez 96 660 forint.

Súlyosan fogyatékos személynek számít, aki

- a *súlyos fogyatékosná minősülő betegségekről szóló 335/2009. (XII. 29.) Korm. rendeletben* felsorolt betegségek valamelyikében szenved, továbbá
- rokkantsági járadékban vagy
- fogyatékosági támogatásban részesül.

A személyi kedvezményt **a súlyos fogyatékoságról szóló orvosi igazolás** vagy a rokkantsági járadékra, fogyatékosági támogatásra való jogosultságról szóló **határozat alapján** lehet igénybe venni. Az orvosi igazolást, határozatot az adóelőleg-nyilatkozat leadásakor, a bevallás benyújtásakor nem kell csatolni, de az igazolást az elévülési időn belül meg kell őrizni. **Orvosi igazolás nélkül veheti igénybe a személyi kedvezményt az, aki rokkantsági járadékban, vagy fogyatékosági támogatásban részesül.** A kedvezmény igazolásáról a *súlyos fogyatékoság minősítéséről és igazolásáról a 49/2009. (XII. 29.) EüM rendelet rendelkezik.*

A kedvezmény a **fogyatékosági állapottal érintett hónapokra vehető igénybe.** A fogyatékos állapot kezdő napját az orvosi igazolás tartalmazza. A személyi kedvezmény a fogyatékos állapot kezdő napjának hónapjában vehető először figyelembe. Ha fogyatékos állapot **ideiglenes**, akkor a személyi kedvezmény utoljára a fogyatékos állapot megszűnésének hónapjában vehető figyelembe.

² Szja törvény 29/E. §.

³ Az Szja törvény 3. § 77. pontja alapján az év első napján érvényes minimálbért kell figyelembe venni.

Ha a magánszemély **rokkantsági járadékban⁴, vagy fogyatékosági támogatásban** részesül, akkor a kedvezmény minden olyan hónapra jár, amikor a járadékot, ellátást folyósítják. A kedvezményre való jogosultságot az ellátásról szóló határozattal lehet igazolni.

4. Az első házások kedvezménye⁵

Az első házások kedvezményével az arra jogosult magánszemély az összevont adóalapját csökkentheti, akár már év közben is, az adóelőleg megállapításakor, **a NÉTAK-ot és a személyi kedvezményt követően, de a családi kedvezményt megelőző sorrendben.** Ez utóbbi azért fontos mert, ha a magánszemély mindkét kedvezményre jogosult és nincs elegendő adóalapja, akkor **lehetősége van családi járulékkedvezményt igénybe venni**, ha a családi kedvezményt az Szja törvény szerint – adóalap hiányában – már nem tudja érvényesíteni.

Az első házások kedvezményének érvényesítésére a házaspár akkor jogosult, ha **legalább egyiküknek ez az első házassága.** Mindez azt jelenti, hogy a házaspár azon tagja is jogosult e kedvezmény érvényesítésére, megosztására, akinek nem ez az első házassága. A **kedvezmény igénybevétele nincs életkorhoz kötve.** A házastársakra vonatkozó rendelkezéseket a bejegyzett élettársakra is alkalmazni kell, ezért a házastárs kifejezés alatt a továbbiakban a bejegyzett élettársat is érteni kell.⁶

A házastársak által együttesen érvényesíthető **első házások kedvezményének összege** jogosultsági hónaponként **33 335 forint**, ami azt jelenti, hogy az általuk fizetendő adó összege 5 ezer forinttal csökken.

Jogosultsági hónapként a házassági életközösség fennállása alatt a **házasságkötés hónapját követő 24 hónap** vehető figyelembe. Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy az a házaspár, aki 2021. január 3-án kötött házasságot, a kedvezményt 2021 februárjától – 2023. január végéig érvényesítheti. Miután a kedvezmény csak a házassági életközösség fennállása alatt érvényesíthető, ezért értelemszerűen megszűnik a jogosultság a 24 hónapos időszakon belül, ha a házaspár elválik, vagy az egyik fél meghal.

Az első házások kedvezményét **a házastársak közösen érvényesítik.** Ez történhet úgy, hogy a 33 335 forint összeget döntésük szerint megosztják egymás

⁴ A jogosultság feltételeit a rokkantsági járadékra a 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet határozza meg.

⁵ Szja törvény 29/C. §.

⁶ A bejegyzett élettársi kapcsolatról, az ezzel összefüggő, valamint az élettársi viszony igazolásának megkönnyítéséhez szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi XXIX. törvény 3. § (1) bekezdése.

között, vagy úgy, hogy a kedvezményt kizárólag egyikük veszi igénybe. Közös érvényesítéskor, a házaspár együttesen 5 000 forinttal kevesebb adót fizet havonta. A kedvezmény közös igénybevétele az adóbevallásban független attól, hogy az adóelőleg megállapításánál mely házastársnál vették azt figyelembe.

Az **igénybevétel feltétele** a házastársak – adóbevallásban közösen tett, egymás adóazonosító jelét is feltüntetendő – **nyilatkozata**, amely tartalmazza, a kedvezmény összegének megosztására vonatkozó döntésüket.

A kedvezményt a házastársak már év közben is igénybe vehetik az adóelőleg megállapításakor. Erről bővebben az 8. pontban ([„Adóelőleg meghatározása”](#)) tájékozódhat.

5. Családi kedvezmény⁷

A családi kedvezmény az összevont adóalapot csökkentő olyan adóalap-kedvezmény, amelyet az arra jogosult – jogosultsági hónaponként – az eltartottak számától függően **a kedvezményezett eltartottak után érvényesíthet**.

5.1. Jogosult⁸

Az Szja törvény a következők szerint határozza meg, hogy ki lehet a családi kedvezmény jogosultja:

- a) az a magánszemély, aki a Cst.⁹ szerint gyermek után **családi pótlékra jogosult**¹⁰, továbbá **a jogosulttal közös háztartásban élő, családi pótlékra nem jogosult házastársa** (például a nevelőszülő házastársa);

A Cst. szerint a családi pótlékra jogosult a szülővel együtt élő **élettárs**, ha az ellátással érintett gyermekkel közös lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkezik és a szülővel élettársként legalább egy éve szerepel az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásában, vagy a szülővel fennálló élettársi kapcsolatát az ellátás megállapítására irányuló kérelmet legalább egy évvel megelőzően kiállított közokirattal igazolja¹¹. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy ha a gyermek vér szerinti szülőjével együtt élő élettárs **jogosult a családi pótlékra, akkor a családi kedvezményre is jogosult**, így azt már év közben is érvényesítheti.

⁷ Szja törvény 29/A.-29/B. §.

⁸ Szja törvény 29/A. § (3) bekezdés.

⁹ A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.).

¹⁰ Kivétel az Szja törvény 29/A. § (3) bekezdés aa)-ac) pontjaiban felsorolt magánszemélyek, tekintettel arra, hogy ezek a személyek foglalkozásukra tekintettel jogosultak a családi pótlékra.

¹¹ A Cst. 7. § (1) bekezdés a) pontja.

- b) a várandósság 91. napjától a **kismama és a vele közös háztartásban élő házastársa** (tehát az élettárs nem);
- c) **a családi pótlékra saját jogán jogosult** gyermek (személy), **vagy**–
döntésük szerint – **a vele közös háztartásban élő hozzátartozói** (ideértve a gyermek szüleinek hozzátartozóit is) **közül egy**;
- d) **a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély, vagy** – döntésük szerint – **a vele közös háztartásban élő hozzátartozói** (ideértve a gyermek szüleinek hozzátartozóit is) **közül egy**.

Az a) pont szerinti jogosultak körének meghatározásához a Cst. családi pótlékra vonatkozó rendelkezéseinek ismerete szükséges.

A családi kedvezmény érvényesítésének **nem feltétele a családi pótlék folyósítása**, ezért az a magánszemély is igénybe veheti a kedvezményt, aki bár a gyermekére tekintettel jogosult ezen ellátásra, de nem kéri/kérte a családi pótlék folyósítását. Ha a magánszemély nem kérte a családi pótlék folyósítását és nem biztos abban, hogy fennáll-e a jogosultsága a családi pótlékra, akkor a kérdés megválaszolása érdekében célszerű felkeresni a lakóhelye szerinti fővárosi, megyei kormányhivatalt.

A c)-d) pontok esetén nem csak a közös háztartásban élő hozzátartozó, hanem **a gyermek szüleinek hozzátartozója is jogosult lehet** a családi kedvezményre. Például az árva, családi pótlékra saját jogán jogosult gyermeket sokszor az elhunyt szülő testvére fogadja be a családjába, háztartásába. Ekkor a nagynéni, nagybácsi nem tekinthető a Ptk.¹² alapján a gyermek hozzátartozójának, azonban a szabálynak köszönhetően jogosult lehet a szülő testvére is, hiszen ő a szülő tekintetében hozzátartozónak minősül.

5.2. Kedvezményezett eltartott és eltartott¹³

A családi kedvezmény összegét **az eltartottak, illetve kedvezményezett eltartottak száma határozza meg**. Az Szja törvény a következők szerint határozza meg az eltartottak, kedvezményezett eltartottak fogalmát.

Kedvezményezett eltartott:

- az, aki után a magánszemély a Cst. szerint családi pótlékra jogosult,
- a magzat a várandósság időszakában (fogantatásának 91. napjától megszületéséig),
- az, aki a családi pótlékra saját jogán jogosult,

¹² A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 8:1. § (1) bekezdés 1.-2. pontja.

¹³ Szja törvény 29/A. § (4)-(5) bekezdései.

- a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély.

Eltartott:

- a kedvezményezett eltartott,
- az, aki a Cst. szerint a családi pótlék összegének megállapítása szempontjából figyelembe vehető vagy figyelembe vehető lenne, akkor is, ha a kedvezményezett eltartott után nem családi pótlékot állapítanak meg, családi pótlékot nem állapítanak meg, vagy a családi pótlék összegét a gyermekek száma nem befolyásolja.

A Cst. szerint a **családi pótlék megállapításánál figyelembe vehető** az, aki

- köznevelési intézmény tanulója vagy
- felsőoktatási intézményben első felsőfokú szakképzésben, első alapképzésben, első mesterképzésben vagy első egységes, osztatlan képzésben részt vevő hallgató
- és rendszeres jövedelemmel nem rendelkezik.

E személyek a **családi kedvezmény szempontjából eltartottnak minősülnek.**

Az előzőekben meghatározott köznevelési vagy felsőoktatási intézményben tanulmányokat folytató gyermek **eltartottnak minősül akkor is**, ha a kedvezményezett eltartott után

- nem családi pótlékot állapítanak meg, mert például rokkantsági járadékban részesül;
- családi pótlékot nem állapítanak meg, például a magzatra vonatkozóan;
- a családi pótlék összegét a gyermekek száma nem befolyásolja, például tartósan beteg gyermek esetén, aki után emelt összegű családi pótlék jár.

Saját háztartásban nevelt gyermeknek kell tekinteni azt a gyermeket is, aki a szülő beleegyezésével vagy kérelmére részesül a Gyvt.¹⁴ szerinti átmeneti gondozásban. A leírtak szerint átmeneti gondozásba helyezett gyermek a családi kedvezmény szempontjából is figyelembe vehető.

5.3. Jogosultsági hónap¹⁵

¹⁴ A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény.

¹⁵ Szja törvény 29/A. § (6) bekezdés.

A családi kedvezmény azokra a hónapokra érvényesíthető, amelyekben a jogosultság legalább egy napig fennáll. Jogosultsági hónapnak tekinthető az a hónap,

- amelyre tekintettel a családi pótlékra való jogosultság fennáll,
- amelyre a rokkantsági járadékot folyósítják,
- amelyben a várandósság – orvosi igazolás szerint – a 91. napot eléri, kivéve azt a hónapot, amikor a megszületett gyermek után a családi pótlékra való jogosultság megnyílik.

A családi kedvezményt a jogosult kizárólag azokra a hónapokra tekintettel veheti igénybe, amelyek számára jogosultsági hónapnak minősülnek. Ha a magánszemély olyan hónapokra is igénybe veszi a kedvezményt, amelyek már nem tekinthetők jogosultsági hónapnak, akkor az a kedvezmény jogosulatlan igénybevételeként számít.

Például, ha a gyermek leérettségizik és munkába áll, akkor családi pótlékot a továbbiakban nem folyósítanak utána, így a családi kedvezményre való jogosultság is megszűnik. Ha a szülő a családi kedvezményt ennek ellenére továbbra is igénybe veszi a gyermek után, akkor az jogosulatlan igénybevételeként minősül.

5.4. Igénybe vehető családi kedvezmény

A kedvezményezett eltartottak után érvényesíthető **családi kedvezmény havi összege**:

- 1 eltartott esetén 66 670 forint;
- 2 eltartott esetén 133 330 forint;
- 3 (és minden további) eltartott esetén 220 000 forint.

Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a **jogosultsági hónaponként igénybe vehető családi kedvezmény összege** (családikedvezmény-keret) az eltartottak és kedvezményezett eltartottak számától függően a következők szerint alakul.

eltartott(ak)	kedvezményezett eltartott(ak)	kedvezmény összege	a kedvezmény összege adóba átszámítva
1	1	66 670 Ft	10 000 Ft
2	1	133 330 Ft	20 000 Ft
2	2	266 660 Ft	40 000 Ft
3	1	220 000 Ft	33 000 Ft

3	2	440 000 Ft	66 000 Ft
3	3	660 000 Ft	99 000 Ft

5.5. Felváltva gondozott gyermek¹⁶

Speciális szabály vonatkozik azon elvált szülőkre, akik jogerős bírósági döntés, egyezség, vagy közös kérelem alapján gyermekeiket felváltva gondozzák, és ezáltal a családi pótlékra 50-50 százalékos arányban jogosultak.

A felváltva gondozott gyermek **mindkét szülőnél kedvezményezett eltartottnak minősül**, azonban az utána megállapított családi kedvezmény összegét a szülők 50 százalékbán érvényesíthetik. A felváltva gondozott gyermek után a családi kedvezményt **mindkét szülő, valamint a szülő új házastársa is igénybe veheti**. A felváltva gondozott gyermek után a szülők a családi kedvezmény **közös érvényesítésére, megosztására egymás között nem jogosultak**.

Például, az elvált szülők közösen gondozzák a gyermeküket, és a családi pótlékra 50-50 százalékbán jogosultak.

Az apa új felesége két kiskorú gyermeket hozott az új házasságába. Az anya újonnan kötött házasságában született még egy gyermek.

Az apa családjában az eltartottak száma 3 fő, ezért a házastársával közösen jogosultsági hónaponként $(2 \cdot 220\,000) + (220\,000/2) = 550\,000$ forint családi kedvezményt érvényesíthetnek.

Az anya családjában az eltartottak száma két fő, a férjével közösen havonta $133\,330 + (133\,330/2) = 199\,995$ forint összegű kedvezményt érvényesíthetnek.

Fontos megjegyezni, hogy a kedvezményt mindkét szülő csak akkor érvényesítheti, ha a családi pótlékra jogosult. Például, ha a gyermeket felváltva gondozzák, azonban **a családi pótlékot 100 százalékbán az anya kapja meg, akkor az apa nem érvényesítheti a családi kedvezményt**, viszont az anya a teljes összeget igénybe veheti.

6. Családi járulékkedvezmény¹⁷

Ha a jogosultnak járó családi kedvezmény összege több, mint az összevont adóalapba tartozó jövedelmének összege, akkor lehetősége van arra, hogy **az adóalapot meghaladó rész 15 százalékát családi járulékkedvezmény jogcímen igénybe vegye** a következők szerint.

¹⁶ Szja törvény 29/B. § (1e) bekezdés.

¹⁷ A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 34.-36. és 79.-81. §-ai.

A családi járulékkedvezményt az a magánszemély veheti igénybe, aki

- az Szja törvény szerinti családi kedvezményre jogosult és
- a Tbj. szerint biztosított.

Tehát két fontos szabályt kell figyelembe venni, egyrészt azt, hogy olyan magánszemély veheti igénybe a kedvezményt, aki az Szja törvény szerint azt érvényesítheti, másrészt a kedvezmény érvényesítésére kizárólag a biztosított – például a munkaviszonyban álló – magánszemély jogosult. Az adómentes, de járulékalapot képező jövedelmekre családi járulékkedvezmény nem érvényesíthető.

Például az egyetemista a hallgatói jogviszonyára tekintettel nem tekinthető biztosítottnak. Ha gyermekére tekintettel gyed extra ellátást kap, az abból levont 10 százalékos nyugdíjjárulékra – biztosítás hiányában – családi járulékkedvezmény nem érvényesíthető.

A családi járulékkedvezmény **csökkenti a biztosított által fizetendő 18,5 százalékos társadalombiztosítási járulék vagy 10 százalékos nyugdíjjárulék összegét.**

A járulékfizetési alsó határ és a ténylegesen kifizetett, járulékalapot képező jövedelem közti különbség után fizetendő társadalombiztosítási járulék terhére családi járulékkedvezmény nem érvényesíthető.¹⁸

Fontos szabály, hogy a családi járulékkedvezmény érvényesítése nem érinti a biztosított társadalombiztosítási ellátásokra való jogosultságát és az ellátások összegét!

7. A Családi kedvezmény igénybevétele¹⁹

A családi kedvezmény ugyanazon kedvezményezett eltartott után egyszeresen vehető igénybe.

Például a szülők közösen nevelik a gyermeküket, akkor mindketten jogosultnak minősülnek. Azonban a gyermek után megállapított havi 66 670 forint családi kedvezménykeretet mind a ketten külön-külön nem vehetik igénybe, csak

¹⁸ A Tbj. 104. § (7) bekezdése alapján a járulékfizetési alsó határ és a ténylegesen kifizetett járulékalapot képező jövedelem közti különbség után fizetendő társadalombiztosítási járulékra vonatkozó szabályok nem alkalmazandók a 2020. július és augusztus hónapra, ezért a fenti szabály első ízben 2020. szeptember 1-től alkalmazandó.

¹⁹ Szja törvény 29/B. §.

közösen. Azaz havonta ketten együtt – döntésük szerinti összegben – 66 670 forint családi kedvezménykeretet használhatnak fel.

A családi kedvezményt a jogosultsági hónapra vehető igénybe. Azonban – a törvényi feltételek megléte esetén – **lehetőség van a kedvezmény közös érvényesítésére, megosztására.**

7.1. Közös érvényesítés

Több jogosult esetén az adott jogosultsági hónap után járó családi kedvezményt a jogosultak **közösen is igénybe vehetik**, akár már év közben az adóelőleg megállapításakor, akár év végén a bevallásban.

Például, amikor a házaspárnak két gyermeke van, vagy az élettársaknak közös gyermekük van, vagy a kismama és a férje közösen érvényesíthetik a családi kedvezményt.

7.2. Megosztás

Ha az adott jogosultsági hónap után járó családi kedvezményre egy magánszemély jogosult, az őt megillető családi kedvezményt adóbevallásában **megoszthatja** a vele közös háztartásban élő, jogosultnak nem minősülő **házastársával**, élettársával, ideértve azt is, ha a családi kedvezményt a jogosult egyáltalán nem tudja érvényesíteni.

A jogosult **nem oszthatja meg** azon jogosultsági hónapokra eső családi kedvezmény összegét:

- amelyre vonatkozóan a gyermek után a családi pótlékot egyedülállónként veszi igénybe, ide nem értve, ha a jogosult a Cst. 12. § (3) bekezdése alapján minősül egyedülállónak,²⁰
- amelyben a családi kedvezményt más jogosulttal közösen érvényesíti.

A közös igénybevétel és a megosztás fontosabb szabályait a következő tábla foglalja össze:

	Közös igénybevétel	Megosztás
Mikor lehet?	Év közben az adóelőleg megállapításakor, év végén a bevallásban	Csak év végén a bevallásban

²⁰ Az egyes adótörvények uniós kötelezettségekhez kapcsolódó, valamint egyes törvények adóigazgatási tárgyú módosításáról szóló 2018. évi LXXXII. törvény 5. §-a módosította az Szja törvény 29/B. § (1b) bekezdését. A módosítás 2019. január 1-től hatályos.

Kivel lehet?	Jogosult a jogosulttal	Jogosult, a jogosultnak nem minősülő közös háztartásban élő házastárssal, élettárssal
--------------	------------------------	---

A családi kedvezmény közös igénybevétele, megosztása az adóbevallásban független attól, hogy az adóelőleg megállapításánál mely jogosultnál vették figyelembe. Ettől eltérően **nem változhat** – az szja-bevallásban az évközi érvényesítéshez képest – **a jogosult személye** a családi pótlékra saját jogán jogosult gyermek, illetve a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély esetén. Ekkor év végén az lehet a családi kedvezmény jogosultja, aki azt év közben már érvényesítette.

Az év közben jogszerűen igénybe vett családi járulékkedvezmény végleges, ez az összeg év végén a bevallásban már nem módosítható.

Például, ha év közben az anya veszi igénybe a családi kedvezményt a három gyermek után, de a szülők év végén úgy döntenek, hogy két gyermek után apa kívánja azt érvényesíteni, akkor ezt megtehetik, azzal a feltétellel, hogy az év közben igénybevett családi járulékkedvezmény összege már nem adható át a másik szülő részére.

8. Az adóelőleg meghatározása év közben

A NÉTAK, a személyi kedvezmény, az első házások kedvezménye és a családi kedvezmény (együttesen: kedvezmények) év közben az adóelőleg megállapításakor is érvényesíthetők.

A kedvezmények igénybevételének a menete a következő.

- Első lépésként a magánszemély adóelőleg-alapját csökkenteni kell a NÉTAK-kal.
- Ha a magánszemély nem jogosult a NÉTAK-ra, vagy van olyan jövedelme, amely nem képezi a NÉTAK alapját, akkor az adóalapból le kell vonni a személyi kedvezményt, ezt követően
- az első házások kedvezményét,
- majd a fennmaradó részt – annak mértékéig – csökkenti a családi kedvezmény összege. Ha az adóelőleg-alap elfogyott, de van még felhasználatlan családi kedvezmény, akkor a különbözet 15 százaléka családi járulékkedvezményként vehető igénybe, de maximum a családi járulékkedvezmény szempontjából figyelembe vehető járulék megállapított összegéig.

A NÉTAK érvényesítését a magánszemély attól a kifizetőtől kérheti adóelőleg-nyilatkozattal, aki a kedvezmény alapját minősülő jövedelmet juttat a részére. **A másik három kedvezmény érvényesítésére**, közös érvényesítésére vonatkozó adóelőleg-nyilatkozatot a magánszemély az adóelőleget megállapító munkáltató és az összevont adólapba tartozó rendszeres bevételt juttató kifizetőnek adhat.

Ha a jogosult magánszemély **nem kívánja érvényesíteni a családi járulékkedvezményt**, akkor az adóelőleg-nyilatkozaton erről nyilatkozhat. Ha a jogosult ilyen nyilatkozatot nem tesz, az adóelőleg-levonásra kötelezett munkáltatónak, kifizetőnek a családi kedvezményt és a családi járulékkedvezményt is figyelembe kell vennie a feltételek fennállása esetén.

Például, egy magánszemély egy társaságnak ad bérbe egy ingatlant. Ekkor a rendszeres bérleti díj után adóelőleget kell megállapítania a kifizetőnek (bérlőnek), amelynek megállapításakor figyelembe kell venni a magánszemély családi kedvezményre vonatkozó adóelőleg nyilatkozatát.

Ha a magánszemély olyan kifizetőtől kap jövedelmet, amely **nem minősül adóelőleget megállapító munkáltatónak, vagy rendszeres bevételt juttató kifizetőnek**, akkor csak a NÉTAK érvényesítése lehetséges.

NÉTAK adóelőleg-nyilatkozat

A NÉTAK-ra vonatkozó adóelőleg-nyilatkozatnak a következő adatokat kell tartalmaznia:

- a magánszemély nevét és adóazonosító jelét,
- a kifizető, munkáltató nevét (elnevezését) és adószámát,
- a kedvezményre jogosító gyermekek nevét és adóazonosító jelét – vagy ha a NAV adóazonosító jelet nem állapított meg – a természetes személyazonosító adatait.

Személyi kedvezmény adóelőleg-nyilatkozat

A személyi kedvezményre vonatkozó adóelőleg-nyilatkozatnak legalább a következő adatokat kell tartalmaznia:

- a nyilatkozó magánszemély nevét és adóazonosító jelét;
- a súlyosan fogyatékosról szóló igazolás alapján a fogyatékos állapot kezdő és végső napját, vagy a fogyatékos állapot véglegességét.

Első házások kedvezménye adóelőleg-nyilatkozat

Az első házások kedvezményére vonatkozó adóelőleg-nyilatkozatnak legalább a következő adatokat kell tartalmaznia:

- a nyilatkozó magánszemély(ek) nevét és adóazonosító jelét;
- a házastárs nevét adóazonosító jelét, adóelőleget megállapító munkáltatójának, rendszeres bevételt juttató kifizetőjének nevét (elnevezését) és adószámát, valamint a kedvezmény közös igénybevételére vonatkozó nyilatkozatukat.

Családi kedvezmény adóelőleg-nyilatkozat

A családi kedvezményre vonatkozó adóelőleg-nyilatkozatnak legalább a következő adatokat kell tartalmaznia:

- a nyilatkozó magánszemély nevét és adóazonosító jelét;
- minden eltartott, kedvezményezett eltartott nevét, adóazonosító jelét, magzat (ikermagzat) esetében a várandósság tényére vonatkozó kijelentést;
- a nyilatkozó magánszemély adóelőleget megállapító munkáltatójának, rendszeres bevételt juttató kifizetőjének nevét (elnevezését) és adószámát;
- kedvezmény közös igénybevételkor a házastárs, élettárs nevét adóazonosító jelét, adóelőleget megállapító munkáltatójának, rendszeres bevételt juttató kifizetőjének nevét (elnevezését) és adószámát, valamint a családi kedvezmény összeg- vagy kedvezményezett eltartottak szerinti megosztását.

Miután a munkáltatónak, kifizetőnek a havi adó- és járulékbevallásában (2108-as bevallás) a családi kedvezmény igénybevételével kapcsolatban több adatot kell közölnie, ezért **a következő adatokat is szerepeltetni kell** a nyilatkozaton.

- a kedvezmény közös érvényesítésének tényét, annak arányát; közös érvényesítésnek minősül az is, ha a családi kedvezményre jogosult szülők úgy döntenek, hogy egyikük nem érvényesíti a kedvezményt, hanem a teljes összeget a másik veszi igénybe;
- annak közlését, hogy e személyek – ideértve a magzatot is – a tárgyhónapban eltartottnak, kedvezményezett eltartottnak, illetve felváltva gondozott gyermeknek minősülnek-e;
- a családi kedvezmény érvényesítésének jogcímét²¹;

²¹ Az Szja törvény 29/A. § (3) bekezdése szerint.

A munkáltatónak, kifizetőnek az érvényesített kedvezményeket, az Art-ban²² meghatározott adattartalommal a havi adó- és járulékbevallásában be kell vallania.

A magánszemély adóelőleg nyilatkozatot adhat **esetenként vagy az egész adóévre** visszavonásig.

Ha a magánszemély **életkörülményeiben a kedvezmények igénybevétele szempontjából változás történik**, akkor az adóelőleg-nyilatkozatot módosítania kell.

A gyermek megszületésekor nem kell új nyilatkozatot tenni, ha a magánszemély a családi kedvezményt már a magzat után is érvényesítette.

Az adóelőleg-nyilatkozat módosítása, új nyilatkozattétel szükséges például, ha az adózó nyilatkozott a kedvezmény érvényesítéséről és ezt követően

- elvált,
- középiskolás gyermeke leérettségizik és a továbbiakban családi pótlékot nem folyósítanak utána,
- az egyetemista gyermek befejezi a tanulmányait és a fiatalabb testvér után folyósítandó családi kedvezmény megállapításakor őt már nem lehet eltartottként figyelembe venni,
- a továbbiakban nem minősül NÉTAK-os anyának.

Például akkor is célszerű új nyilatkozatot beadni a férjnek, ha két gyermek után érvényesített havi ($2 \cdot 133\,330 =$) 266 660 forint kedvezményt, de a felesége elérte a fogantatás 91. napját és emiatt megemelkedik az általa igénybe vehető családi kedvezmény összege havi ($3 \cdot 220\,000 =$) 660 000 forintra.

Az adóelőleg-nyilatkozatok elérhetők a NAV honlapján (nav.gov.hu) az „Adóelőleg-nyilatkozatok 2021.” menüben, illetve gyorsan elkészíthetők az **Adóelőleg-nyilatkozat Alkalmazás (ANYA)** használatával, amely a következő linken érhető el: <http://www.nav.gov.hu/anya>.

Az ügyfélkapu-regisztrációval, telefonos azonosítással vagy e-személyi igazolvánnyal rendelkező magánszemélyek az adóelőleg-nyilatkozatot **elektronikusan is** megtehetik.

A webes nyomtatványok a NAV honlap bal oldalán található **Online Nyomtatványkitöltő Alkalmazásra (ONYA)** kattintva, vagy a

²² Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.)

<https://onya.nav.gov.hu/#!/login> elérési útvonalon érhetőek el. Belépés után az „Új nyomtatvány/bejelentés” csempe alatt található az „Adóelőleg-nyilatkozatok”.

Fontos, hogy a magánszemély az adóelőleg-nyilatkozatát jogszerűen tegye meg, ugyanis a valótlan nyilatkozata után **pótlólagos fizetési kötelezettsége** keletkezik, továbbá a befizetési kötelezettség 12 százalékát **különbözeti bírság** jogcímen kell megfizetnie. Ezt az összeget a bevallásban külön kötelezettségként kell feltüntetni és megfizetni. Nem kell a különbözeti bírságot megfizetni, ha a befizetési kötelezettség a 10 ezer forintot nem haladja meg.

Például az anya három gyermeket nevel, akik közül kettő a felsőoktatásban nappali tagozaton tanul, a legfiatalabb pedig végzős középiskolás. Az anya a középiskolás gyermek után – tekintettel a két egyetemistára – havonta 220 ezer forint családi kedvezményt érvényesíthet. A legfiatalabb gyermek júniusban leérettségizik, családi pótlékot júliustól már nem folyósítanak utána. Az anya csak szeptemberben nyilatkozik a munkáltatójának, hogy a családi kedvezményt a továbbiakban nem érvényesíti. Ekkor két hónapig jogalap nélkül vett igénybe 440 000 forint családi kedvezményt.

Ha az adóelőleget a magánszemélynek kell megállapítania, akkor a magánszemély érvényesítheti a családi kedvezményt az adóelőleg megállapításakor.

Például egy angoltanár nő adószámos magánszemélyként gyerekeket korrepetál (más jövedelme nincsen). A férjével két gyermeket nevelnek és a kedvezményt egyenlő arányban közösen veszik igénybe. Január – március hónapokban a tanárnőnek havonta 140 – 140 ezer forint jövedelme keletkezett.

Az első negyedévben 420 ezer forint jövedelmet szerzett, amit csökkenthet ($3 \cdot 133\,330 =$) 399 990 forint összegű családi kedvezménnyel. Így az első három hónap után ($420\,000 - 399\,990 =$) 20 010 forint jövedelme és ($20\,010 \cdot 0,15 =$) 3 002 forint fizetendő adóelőlege keletkezett.

Azonban a tanárnőnek nem kell adóelőleget megfizetnie addig, amíg a fizetendő adóelőleg összege az adóévben nem haladja meg a 10 000 forintot.²³

9. A kedvezmények érvényesítése és bevallása év végén

A kedvezményeket a magánszemély a tárgyévi személyijövedelemadó-bevallásában is érvényesítheti, illetve itt kell szerepeltetni az év közben

²³ Szja törvény 47. § (9) bekezdés.

érvényesített családi járulékkedvezményt is. Ha az adózónak van rá lehetősége, akkor érvényesíthet járulékkedvezményt a bevallásban is.

Fontos! Családi kedvezményt a NÉTAK figyelembevételét követően, az első házások kedvezményével csökkentett összevont adóalap után lehet érvényesíteni.

A NÉTAK-ot érvényesítő magánszemélynek a bevallásában szerepeltetnie kell

- a kedvezményre jogosító gyermekek nevét, adóazonosító jelét (ha a NAV a adóazonosító jelet nem állapított meg, a természetes azonosító adatait), valamint
- a jogosultság megnyíltának vagy megszűntének napját – ha a kedvezményre való jogosultság nem állt fenn az adóév egészében – és
- a kedvezmény alapjául szolgáló, összevont adóalapba tartozó jövedelmek összegét.

A személyi kedvezmény érvényesítésekor a jogosultsági hónapok alapján a kedvezmény összegét kell a bevallásban feltüntetni.

Az első házások kedvezményének érvényesítésekor a bevallásnak tartalmaznia kell

- a házastárs nevét, adóazonosító jelét és
- a kedvezmény összegének megosztására vonatkozó döntésüket.

Ha a családi kedvezményre két magánszemély jogosult, akkor azt **közösen érvényesíthetik**, valamint a **jogosult a kedvezményt megoszthatja** a jogosultnak nem minősülő házastársával, élettársával, ideértve azt az esetet is, ha a családi kedvezményt a jogosult egyáltalán nem tudja érvényesíteni. A kedvezmény **közös érvényesítésének, megosztásának feltétele az érintett magánszemélyek adóbevallásban közösen tett**, – egymás adóazonosító jelét is feltüntető – **nyilatkozata**, amely tartalmazza a kedvezmény összegének – az összeg vagy a kedvezményezett eltartottak számának felosztásával történő – **közös igénybevételére, megosztására vonatkozó döntésüket.**

A családi kedvezmény érvényesítésének feltétele a magánszemély adóbevalláshoz tett írásbeli nyilatkozata

- a jogosultság jogcíméről, és
- a családi kedvezmény megosztásakor, közös érvényesítésekor erről a tényről.

A nyilatkozatban fel kell tüntetni – a magzat kivételével – minden eltartott (kedvezményezett eltartott) adóazonosító jelét, továbbá azt, hogy e személyek – ideértve a magzatot is – az adóév mely hónapjaiban minősültek eltartottnak, kedvezményezett eltartottnak. A családi kedvezmény megosztása, közös érvényesítésekor a másik fél adóazonosító jelét is fel kell tüntetni.

Ha a magzatot (ikermagzatot) az adóévi adómegállapítás után ismerik fel, akkor a bevallással lefedett évre járó **családi kedvezmény összegét a magánszemély az elévülési időn belül önellenőrzéssel érvényesítheti.**

Fontos megjegyezni, hogy a várandósságról szóló orvosi igazolást a bevallás elévüléséig meg kell őrizni, mivel azt a NAV az ellenőrzéskor kérheti. A várandósságról szóló 2021. évi orvosi igazolást a bevallással együtt 2027. december 31-éig kell megőrizni.

Ha a családi kedvezményre jogosult magánszemély vagy a kedvezményre szintén jogosult más magánszemély a családi járulékkedvezmény havi vagy negyedéves összegét jogszerűen érvényesítette, akkor az szja-bevallásban a jogosult(ak) által, vagy a kedvezmény megosztásával érintett házastársak, élettársak által együttesen érvényesíthető családi kedvezmény összegét csökkenti az általuk együttesen igénybe vett családi járulékkedvezmény összegének az adó mértékére vonatkozó rendelkezés szerinti mértékkel elosztott része (667 százaléka).

A leírtak a gyakorlatban azt jelentik, hogy **a bevallásban a magánszemélynek meg kell határoznia a családi kedvezmény adóévi keretét.** Ezt kell csökkenteni a magánszemély, illetve más jogosult által – az adóévben – jogosan igénybevett családi járulékkedvezmény összegének 667 százalékaival. A fennmaradó részt lehet a bevallásban igénybe venni, illetve közösen érvényesíteni, megosztani.

Például a Kedves családban öten élnek. Anya (Orsi), apa (Oszkár) és a gyerekek: Csenge (19) Csilla (16) és Csaba (12). A gyerekek iskolába járnak, de Csenge júniusban leérettségizett és szeptembertől nappali tagozatos egyetemistaként tanul tovább.

Ekkor az eltartottak száma egész évben 3 fő, azonban a kedvezményezett eltartottak száma az első hat hónapban 3, a második félévben 2 fő. Így a családi kedvezmény éves kerete: $(3*6*220\ 000+2*6*220\ 000=)$ 6 600 000 forint.

A munkáltatói igazolás alapján Orsi 2 400 000 forintot keresett. Adóelőleget nem vontak le tőle, illetve 135 000 forint járulékkedvezményt vett igénybe.

Oszkár 50 000 forint összegben vett igénybe járulékkedvezményt.

A bevallásban a keretet csökkenteni kell Orsi és Oszkár által igénybevett járulékkedvezmény 667 százalékaival: $135\ 000*6,67=900\ 450,$
 $50\ 000*6,67=333\ 500, 6\ 600\ 000-900\ 450-333\ 500=5\ 366\ 050.$

Ezt az összeget veheti igénybe a házaspár közösen a bevallásukban például úgy, hogy Orsi 2 399 550, Oszkár 2 966 500 forintot vesz igénybe.

10. A külföldi magánszemélyek jogosultsága a családi kedvezményre ²⁴

Az egyenlő elbánás elve szerint a külföldi magánszemélyt nem terhelheti magasabb összegű adó annál, amelyet azonos jogcím esetén a belföldi magánszemélynek kell megfizetnie. A külföldi magánszemély az adóval kapcsolatos kedvezményeket, így **a családi kedvezményt is igénybe veheti, ha összes jövedelmének legalább 75 százaléka Magyarországon adózik** és ugyanolyan vagy hasonló kedvezményt ugyanazon időszakra más államban nem vesz igénybe.

Ekkor az **összes jövedelem:**

- a nem önálló tevékenységből származó jövedelem és
- az önálló tevékenységből származó jövedelem (ideértve különösen a vállalkozói jövedelmet és a vállalkozói osztalékalapot vagy az átalányadó alapját), valamint
- a nyugdíj és más hasonló, a korábbi foglalkoztatásra tekintettel megszerzett jövedelem

összege.

Ha a külföldi magánszemély az előzőekben leírtaknak megfelel, akkor a **családi kedvezményre vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell** bármely külföldi állam jogszabálya alapján családi pótlékra, rokkantsági járadékra, vagy más hasonló ellátásra jogosult magánszemély (jogosult, eltartott) esetében is azzal, hogy

- kedvezményezett eltartottként az a magánszemély (gyermek) vehető figyelembe, aki után Cst. megfelelő alkalmazásával a kedvezményt érvényesítő magánszemély családi pótlékra való jogosultsága megállapítható lenne;
- eltartottként az a magánszemély (gyermek) vehető figyelembe, akit a Cst. megfelelő alkalmazásával más magánszemély (gyermek) után járó családi pótlék megállapításánál figyelembe lehetne venni.

11. A korhatár előtti ellátásban vagy szolgálati járandóságban részesülő személyeket megillető családi kedvezmény

²⁴ Szja törvény 1/A. § és 29/B. § (5) bekezdés.

A korábban korhatár előtti öregségi nyugdíjnak, valamint szolgálati nyugdíjnak minősülő juttatásokat 2012. január 1-jétől korhatár előtti ellátásként, illetve szolgálati járandóságként kell folyósítani. Ebből a folyósító főszabályként az szja-nak megfelelő mértékű adót von le²⁵. Az említett ellátások az Szja törvény alapján nyugdíjnak tekintendők²⁶, ezért azok nem részei az összevont adóalapnak. Ebből kifolyólag az említett ellátásokban részesülő magánszemélyeket megillető NÉTAK, személyi kedvezmény, első házások kedvezménye és családi kedvezmény érvényesítésére az **Szja törvény szabályait nem lehet alkalmazni**.

A korhatár előtti ellátásban vagy szolgálati járandóságban részesülő magánszemély az őt megillető családi kedvezményt **a korhatár előtti ellátásból, illetve a szolgálati járandóságból – a személyi jövedelemadónak megfelelő mértékben – levont összeggel szemben** (legfeljebb annak összegéig) **érvényesítheti az adóévet követő évben**. Következésképpen a korhatár előtti ellátásban vagy szolgálati járandóságban részesülő személy – más, az összevont adóalapba tartozó jövedelem hiányában – év közben nem érvényesíthet családi kedvezményt.

Az ellátásban részesülő magánszemély a családi kedvezménynek megfelelő összeg folyósítása iránti **kérelmet az adóévet követő év június 30-át követően nyújthatja be**²⁷ a Magyar Államkincstár honlapján, valamint a kormányzati portálon közzétett adatlapon vagy elektronikus úrlapon a nyugdíjfolyósító szervhez.

A kérelem alapján a nyugdíjfolyósító szerv a Kormányrendelet szerinti eljárás alapján megállapítja a magánszemélyt megillető összeget, amelyet a határozat véglegessé válásától számított tizenhárom napon belül folyósít.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

²⁵ A korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény 5. § (1)-(2) bekezdése értelmében.

²⁶ Szja törvény 3. § 23. pont

²⁷ A korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, a balettművészeti életjáradék és az átmeneti bányászjáradék eljárási szabályairól, valamint egyes kapcsolódó kormányrendeletek módosításáról szóló 333/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 9. §-a szerint.